

Тетяна П'єцова,

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 231 Соціальна робота,
факультету педагогіки і психології,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

Науковий керівник: Лілія Медвідь,

*асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

ЛОГОПЕДИЧНА КОРЕКЦІЯ ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИСЛАЛІЄЮ

Постановка проблеми. Дислалія, як одна з найбільш поширених форм мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку, є важливою проблемою, що впливає на розвиток мовленнєвих навичок та загальну комунікативну компетентність дитини. Зважаючи на сучасні освітні тенденції та важливість ранньої діагностики й корекції мовленнєвих порушень, логопедична робота з дітьми є необхідною складовою для успішного формування правильної звуковимови, яка є основою для подальшого навчання та соціалізації.

За даними досліджень, раннє втручання та використання сучасних методик логопедичної корекції підвищує ефективність роботи з дітьми з порушеннями звуковимови. Проте, практична діяльність фахівців стикається з низкою проблем: недостатня кількість спеціалізованих програм та матеріалів, необхідність адаптації існуючих методик під індивідуальні особливості дитини та потреба в постійному вдосконаленні професійних навичок логопедів [1, 2]. Значний внесок у вивчення проблеми корекції звуковимови зробили такі науковці, як: О. Лапшина, Г. Чиркіна, Н. Яшина, які досліджували методи діагностики та практичні підходи до терапії дислалії. Наукові праці підкреслюють, що важливою умовою ефективності корекційного процесу є комплексний підхід, що включає використання ігрових методів, логоритмічних вправ та індивідуальних занять [3]. Однак дослідження показують, що існує недостатньо розроблених методик, орієнтованих саме на системний підхід до корекції дислалії, який би враховував сучасні освітні підходи та можливості залучення технологій. Це ставить запитання: як ефективно розробляти та впроваджувати логопедичні методики, що відповідатимуть потребам сучасних дітей дошкільного віку з дислалією? Вирішення цієї проблеми є важливим для підвищення якості логопедичної роботи, забезпечення рівного доступу до корекційної допомоги та формування успішних комунікативних навичок у дітей.

Виклад основного матеріалу. Основні причини дислалії можуть включати анатомічні особливості будови мовленнєвих органів, недостатню розвиненість фонематичного сприйняття, а також психосоціальні чинники, зокрема недостатній рівень мовленнєвого спілкування в сім'ї або відсутність стимулювання мовленнєвого розвитку [4]. Ці фактори вимагають від фахівців комплексного підходу до виявлення проблеми та її подальшої корекції. Сучасні методики логопедичної корекції включають використання різноманітних ігрових форм роботи, логоритмічні вправи, тренування артикуляційного апарату та застосування вправ для розвитку фонематичного слуху. Лапшина Г. підкреслює, що використання ігрових методик сприяє зацікавленості дитини та підвищує ефективність корекційного процесу [3].

Дослідження Кучми І. [2] свідчать, що ефективність корекції значно підвищується при застосуванні інтегративного підходу, який поєднує індивідуальні та групові заняття, використання технологій та спеціальних логопедичних програм. Проте логопедична робота не обмежується лише заняттями: важливим є також залучення батьків, які допомагають закріпити навички, отримані дитиною під час занять, у повсякденному житті. Особлива увага приділяється використанню сучасних технологій у корекційній роботі. Наприклад, інтерактивні програми та мультимедійні додатки дозволяють урізноманітнити заняття, роблячи їх більш динамічними та цікавими для дітей. Це допомагає підвищити мотивацію дитини до виконання вправ та полегшує процес навчання [1]. Таким чином, сучасні підходи до логопедичної корекції дислалії повинні базуватися на комплексному підході, що включає індивідуальний підбір методик, активне використання інтерактивних технологій та залучення батьків до процесу корекції. Однак питання розробки ефективних програм та матеріалів для логопедів залишається актуальним і потребує подальших досліджень.

Висновки. Корекція дислалії у дітей дошкільного віку є важливою умовою розвитку правильного мовлення та подальшої соціалізації. Для досягнення найкращих результатів необхідний комплексний підхід, що включає ігрові методики, логоритмічні вправи, сучасні мультимедійні технології та залучення батьків до закріплення навичок. Ефективна робота потребує професійної підготовки логопедів та адаптації методик під індивідуальні потреби кожної дитини. Подальші дослідження повинні спрямовуватися на розробку інтерактивних програм та методів для вдосконалення корекційної роботи.

Список використаних джерел:

1. Іванова О. В. Дослідження проблеми корекції дислалії у дітей дошкільного віку. Харків: Педагогічні науки, 2018.
2. Кучма І. С. Сучасні підходи до логопедичної роботи з дітьми. Київ: Дидактика і практика, 2020.
3. Лапшина О. М. Методики діагностики та терапії дислалії у дітей дошкільного віку. Львів: Наукові перспективи, 2015.

4. Чиркіна Г. С. Психолінгвістичні основи діагностики та корекції мовленнєвих порушень у дітей. Одеса: Лінгвістичні студії, 2017.

Оксана Сеньків,

*здобувачка другого рівня вищої освіти,
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

Науковий керівник: Світлана Калаур,
*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та
менеджменту соціокультурної діяльності,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

НЕОБХІДНІСТЬ ВИВАЖЕНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА У СФЕРІ ФОРМУВАННЯ У ШКОЛЯРІВ КУЛЬТУРИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я

Постановка проблеми. Найцінніше, що є у людини – це її здоров'я. Саме у цьому контексті здоров'я українського населення доцільно розглядати у якості вагомого критерію благополуччя усієї України. Здоров'я, по праву, вважається ще й реальним відображенням стану соціальної, санітарно-гігієнічної, економічної, демографічної, екологічної, культурної та навіть і політичної сфер нашої держави. Як свідчать факти, зміни, що відбуваються в наслідок військової агресії росії у різних галузях та сферах нашого суспільства прямо чи опосередковано позначаються на стані здоров'я українських громадян усіх вікових категорій.

Нині, у час повномасштабної російсько-української війни, фізичне, психічне, моральне та ментальне здоров'я дітей та молоді представляє собою особливу цінність та потребує особливого захисту. У цій площині варто наголосити на тому, що надзвичайно важливою діяльністю усіх дорослих є робота над формуванням у дітей, які навчаються у загальноосвітніх навчальних закладів навичок культури збереження власного здоров'я. Така діяльність є надзвичайно вагомою з огляду на аналіз стану здоров'я випускників шкіл. Зокрема статистичні дані засвідчують, що мало хто з випускників шкіл є абсолютно здоровим (90% школярів мають різноманітні проблеми зі здоров'ям). Причому сьогодні спостерігається катастрофічне погіршення стану фізичного, ментального та психічного здоров'я учнівської молоді.

Вирішення завдань зміцнення здоров'я та формування належного рівня культури його збереження забезпечують насамперед, медичні працівники, а в освітніх установах цими питаннями займаються учителі предметними, класні керівники, а також соціальний педагог та практичний психолог.